

Interview Harry Valkenier

In de voorgaande artikelen heeft u kunnen lezen dat Harry Valkenier nogal wat met de BVD en de AIVD te maken heeft gehad. Hij had op het strand een aangespoeld Russisch onderzeeërlogboek gevonden, waarmee hij naar de overheid is gegaan. Vervolgens is hij op de zwarte lijst van de AIVD (vroeger de BVD) gekomen, en is een tijdje staatsgevaarlijk geweest in de ogen van de overheid. Allemaal onterecht, zoals we kunnen lezen in de artikelen.

Nu wilde het toeval dat ik Harry Valkenier heb kunnen bereiken, en een interview-afspraken was gauw geregeld. Op 4 september 2013 heb ik meneer Valkenier gesproken, in het buurthuis “De Til”, in de Leidsche buurt. Ik had een vragenlijstje opgesteld, zodat het interview soepel zou verlopen.

Harry heeft me ontzettend veel verteld, zóveel dat ik het nooit in een werkstuk zou kunnen vatten zonder dat het werkstuk danig uit proportie zou geraken.

Dit hele voorval met de BVD is al lang geleden gebeurd. Heeft u er nog wel eens last van, van wat er toen gebeurd is?

Harry zei me dat het meer andersom was. De BVD, en nu de AIVD, heeft waarschijnlijk meer last van Harry, dan Harry van de AIVD. Even een kort voorbeeld: Europa zag dankzij de zaak van Harry Valkenier dat de wetgeving in Nederland nog wat moest worden bijgesteld. Die wetverandering heeft ook voor de naamverandering van “BVD” naar “AIVD” gezorgd. Nog een mooie uitspraak van Harry: “Anderen hebben een elektrische trein, ik heb een conflictje met de AIVD!”

Een aantal jaar geleden, dat is dus nog vrij recent als je kijkt naar de hele geschiedenis van de hele zaak, kreeg Harry een verzoek om naar Den Haag te komen. Daar zou hij iets geheims gaan bespreken op een geheime locatie. Toen hij daar was, samen met zijn advocaat, moest hij eerst naar het gebouw van de defensie, waar hij dan de locatie te horen kreeg. Dat bleek een aantal huizen verderop te zijn, waar een heel “onopvallend” zwart gebouw met tralies en zonder naambordje stond, heel “geheim” dus allemaal. Daar deed men eerst of ze niets van een afspraak af wisten, en moest Harry z'n paspoort inleveren. Dat deed hij niet, dat mocht men niet vragen, en uiteindelijk werden ze naar boven gestuurd, naar een klein kantoor waar ene Wielinga zat te wachten. Hij bleek het hoofd van de MID, nu de MIVD, te zijn. Hij “smeepte” Harry bijna om op te houden, omdat 1% van al zijn mensen met deze zaak bezig was. En aangezien er ongeveer 400 mensen in dienst waren, die de hele wereld in de gaten moesten houden, waren 4 mensen best veel. Toen vroeg Harry wat Wielinga zelf zou doen in zo'n geval, en Wielinga gaf Harry eigenlijk wel gelijk. Toen bleek ook nog eens dat de vrouw van Harry's advocaat (zij heette ook Wielinga), familie was van deze MID-leider. Dat veranderde de sfeer, en het werd bijna gezellig!

En in hoeverre is het nu echt afgelopen? Staat u nog op de zwarte lijst?

Met een vrolijke grijns op het gezicht vertelde Harry dat hij vast nog wel op die lijst zou staan. Hij voegde er meteen aan toe dat dat ook maar goed was, omdat de AIVD pas echt onaardig gaat doen nadat de zaak 2 jaar uit de

publiciteit is geweest. De AIVD probeert dan namelijk het slachtoffer “uit zijn baan te duwen”, zoals Harry dat zo mooi zei. En Harry wil natuurlijk niet dat hij zijn baan kwijtraakt. Maar dat zal ook wel niet zo snel gebeuren, want Harry heeft meerdere banen, en van sommige van deze banen is hij ook nog eens eigen baas, dus hem op straat krijgen is knap lastig. Maar met anderen loopt het minder fortuinlijk af, zoals met een scheepsbouwingenieur, die totaal failliet is gegaan na problemen met de BVD. Harry is hem toen te hulp gesprongen.

Maar er is ook nu nog aandacht voor de zaak van Harry, althans, voor de nasleep ervan. In de wet staat namelijk dat een dossier over iemand na 5 jaar sowieso inzichtbaar wordt. Maar nee hoor, Harry krijgt weer niet alles te zien. En zo suddert deze zaak ook nu nog voort.

In hoeverre vond u dat uw privacy werd geschonden, of vond u het terecht wat de BVD deed? Zou u uw gevoel kunnen omschrijven?

Harry is bedreigd in eigen huis (zie artikel Trouw) en vindt dat zijn privacy dus best flink is geschonden. Verder is hij door de BVD zwart gemaakt in zijn buurt, zodat hij bij de bakker niet meer werd behandeld als voorheen. En ook op de telefoon werd Harry afgeluisterd. Nadat hij over de telefoon heel nadrukkelijk tegen zijn vriend had gezegd dat het toch wel zo jammer was dat ze geen kopieën hadden gemaakt van het logboek, kreeg Harry dezelfde avond nog iemand aan de deur die zijn excuses aanbood en een ander logboek aanbood. Maar Harry had natuurlijk wel kopieën en kon zo zeggen dat dat logboek niet het zijne was. Toen stond die man aan de deur toch wel even raar te kijken. In ieder geval bevestigde het dat Harry's telefoontjes werden afgeluisterd. Dus ook in die zin waren Harry's privacyrechten geschonden.

En over het beschrijven van het gevoel: Harry was natuurlijk boos. Maar wel erg opgewekt boos. Ik heb in het gesprek met Harry ook veel humor ondervonden. Harry is vooral boos over het feit dat van de mensen die niet zo fel in het verzet gaan, zomaar het leven wordt “vergald” doordat de AIVD na zoveel jaar probeert diegene werkeloos te krijgen.

Vindt u de AIVD van tegenwoordig een vooruitgang in vergelijking met de BVD?

Harry vond het geen vooruitgang, maar ook geen verslechtering. Het blijft gewoon liegen over het bestaan van dossiers, vindt Valkenier. De wetgeving hoort te zijn verbeterd met de verandering van de naam, maar dat is het in de praktijk totaal niet.

Wat vindt u van het feit dat de AIVD tegenwoordig meer digitale gegevens van mensen kan bekijken, en dus ook de privacyrechten schendt?

Alhoewel Harry daar natuurlijk niet zoveel mee te maken heeft gehad, omdat deze zaak nog voor de internetcommunicatie begon, heeft Harry me gezegd dat het ervan af hangt. Het ligt er aan wat ze met de informatie doen. Als ze het tegen je gebruiken vindt hij het niet kunnen. Maar ja, het heeft toch geen zin om ertegenin te gaan, ze doen het toch. We hebben gezien dat de AIVD de regels soms gewoon aan de laars lapt (de hele zaak Valkenier staat er vol van), dus is het best mogelijk dat ze ook veel meer afluisteren en aftappen

dan ze zeggen. “Het is net als regen, het is een gegeven.”, aldus Harry Valkenier.

Harry heeft me nog wat leuke dingen verteld, die meer bij het algemene verhaal horen dan bij één van deze specifieke vragen. Zo vertelde hij me dat hij de VPRO erbij had gehaald, en dat die graag spannende verslagen wilde, om veel luisteraars te trekken. Dus Harry vertelde voor de grap iets met 3e wereldoorlog, Russische onderzeeër en verzegeld logboek, en jawel: de volgende dag stond er in de krant van alles over de 3e wereldoorlog en Harry Valkenier.

Harry vertelde ook dat hij en de vriend die het logboek had gevonden op een gegeven moment één dag op de kosten van de VPRO mochten bellen, omdat dat vroeger nog erg duur was. Ze moesten namelijk bellen naar New York, waar de Zweedse schrijver (van het boek over onderzeeërs en bombardementen in de Sognefjord in Noorwegen) nu verbleef. Deze man zou hun meer kunnen vertellen over eventuele bombardementen van onderzeeërs. Dus Harry en z'n vriend gingen naar de VPRO, waar ze in het hokje van de beroemde Cor Galis mochten gaan telefoneren. Harry voegde er nog aan toe dat mijn leraar Cor Galis misschien nog wel zou kennen. In die tijd was dat een bekende presentator, vanwege zijn diepe stem. En dat Harry daar mocht telefoneren was natuurlijk een grappige bijkomstigheid.

Uiteindelijk is het verhaal van de gebombardeerde onderzeeër bevestigd, en Harry vermoedt dat de onderzeeër intern is beschadigd, waardoor er een hoop spullen radioactief zijn geworden (handig om te weten is dat de betreffende onderzeeër waarschijnlijk met kernenergie werd aangedreven). Volgens die Zweedse schrijver was het gebruikelijk dat alle radioactieve materialen vlug in een torpedobuis werden gestopt, en dan werden afgeschoten, zodat de bemanning van die onderzeeër geen last kon krijgen van de radioactiviteit. En Harry vermoedt dat het logboek één van die weggeschoten spullen is geweest, het had ook een scheur over de lengte. (Zie afbeelding op het artikel dat in de bijlage is bijgevoegd, dat artikel heeft Harry me gegeven.) Natuurlijk had de AIVD weer een ander argument, dat het logboek van een vissersboot kwam of iets dergelijks, maar Harry is niet gek, en hij heeft gezien dat er druktabellen in het logboek stonden, en druktabellen gebruik je meestal niet tijdens het vissen, dat is typisch iets voor onderzeeërs.

De BVD kon makkelijk volgen waar Harry allemaal heen ging. Want overal waar hij kwam kwam hij toevallig weer iets tegen wat hem kon helpen op zijn zoektocht naar de waarheid van de onderzeeër. Zo was hij in Zuid-Afrika, waar hij op een luchtmachtbasis kwam. Daar testten ze raketten, die vanaf Kaap de goede Hoop werden afgeschoten richting Zuidpool, omdat daar toch niemand woonde. Daar kwam hij iemand tegen die werkte bij de plaatselijke marine. Harry vroeg naar Goenza Kabolo, een Angolese haven. De man keek hem vreemd aan en vroeg hoe hij van het bestaan van de haven af wist, het bleek namelijk een marinehaven te zijn. Harry vertelde dat hij een Russisch logboek had gevonden, waarin coördinaten vermeld stonden, en dat deze coördinaten wezen op Goenza Kabolo. De man vertelde hem dat daar inderdaad gevochten was, een tijd geleden. Kennelijk was de onderzeeër waaruit het logboek kwam op weg naar die plek, om het gevecht in de gaten

te houden. Natuurlijk kreeg de Zuid-Afrikaanse geheime dienst dit verhaal van Harry ook te horen, en uiteindelijk wist ook de Nederlandse BVD dus dat Harry in Zuid-Afrika was.

Een andere keer was Harry in Duitsland, in Wilhelmshafen. Daar had hij contact vanwege zijn werk. Hij moest het één of ander organiseren, en kwam zo weer in contact met belangrijke mensen. Ook daar kwam het verhaal boven tafel, en werd er weer contact gelegd met de BVD. Nu was Harry dus in Duitsland, wist de BVD toen.

En weer een ander keer was Harry in Engeland, waar hij een onderzeeërsociëteit tegen kwam. Daar ging hij vragen of men dat Russische logboek voor hem kon vertalen, maar ook daar werd de BVD gebeld, omdat één van de leden van de sociëteit lid bleek te zijn van de Engelse geheime dienst. Dus ook dit keer kon de BVD Harry weer traceren.

Harry vertelde mij dat het er bij de BVD zo aan toe ging van: "Waar is Harry nu weer? Oh, dit keer in Engeland, oké, ik zal het eventjes opschrijven!"

Wat Harry me ook nog vertelde was dat het er ook van af hing welke rechter de zaak behandelde. De oudere rechters waren vaak veel consequenter dan de jongeren, waardoor de uitspraak meestal al van tevoren kon worden geraden door Harry. De jongere rechters wilden zich niet tegen de AIVD keren, waardoor ze deze meestal gelijk gaven. De oudere rechters gingen toch al bijna met pensioen, en zij hielden zich beter aan de wetten. Hieruit blijkt ook maar weer eens hoe krom het rechtssysteem af en toe kan zijn.

Ik wil dit nu toch wat lange verslag van het interview besluiten met een laatste anekdote. Harry vertelde me dat hij een bepaalde strategie handhaafde. Dit deed hij door me een voorbeeld te geven. Hij zei dat hij schaakte op meerdere borden. Vroeger had je namelijk veel verschillende diensten die over de zaak van Harry gingen. Zo had je de BVD, de MID, (nu ook de AIVD), de Marine-inlichtingendienst, de Landmacht-inlichtingendienst, de luchtmacht-inlichtingendienst en de Buitenlandse Zaken-inlichtingendienst. Doordat Harry het hele verhaal aan zo veel mogelijk van deze diensten toespeelde, raakte het daar helemaal in de war, wat Harry's bedoeling was. Omdat de communicatie niet zo snel verliep wist de éne inlichtingendienst niet wat de andere had gelogen. En omdat de zaak al zo lang liep, wist de nieuwe lichter niet wat de oude had gelogen. Zo kon Harry, bij wie alle informatie maar bij één persoon binnenkwam, en bij wie er maar met één persoon hoefde te worden overlegd, schaken op meerdere borden, zodat de tegenstander gek werd en hij zelf totale controle had.

Harry heeft me nog veel meer verteld, maar nu rond ik dit stuk toch echt af. Ik wil Harry Valkenier natuurlijk ontzettend bedanken dat hij mij zoveel heeft willen vertellen. Ik geloof dat er geen betere manier is om achter de waanzinnigheden van de geheime dienst te komen dan door met een "slachtoffer" van deze dienst te praten. Eigenlijk is het woord slachtoffer niet op zijn plaats, want Harry lacht er ook om, en is het opgewektste "slachtoffer" dat ik ken.